

INSTITUTUL DE ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI

**REZULTATE, PRIORITĂȚI ȘI PERSPECTIVE
ÎN CERCETAREA EDUCAȚIONALĂ
ȘI DEZVOLTAREA CURRICULARĂ**

16 decembrie 2014

1. Misiunea și profilul Institutului de Științe ale Educației

Institutul de Științe ale Educației (ISE) unica instituție publică de cercetare, dezvoltare și inovare în domeniul educației și tineretului din România.

Institutul de Științe ale Educației promovează cercetarea de vârf în domeniile cheie ale științelor educației și tineretului, oferind o bază solidă pentru inovare didactică, dezvoltare instituțională a școlii și a altor organizații de educație. Prin activitatea sa, Institutul de Științe ale Educației contribuie la fundamentarea politicilor educaționale pe baza datelor statistice și concluziilor de cercetare științifică.

Institutul de Științe ale Educației își propune să contribuie activ la inovația în educație prin expertiză, formare, studii și cercetări. Misiunea noastră este de a oferi suportul științific necesar celor mai noi abordări în educație, pentru o învățare autentică, motivantă, activă și creativă.

Până în prezent, Institutul a implementat activ proiecte naționale și internaționale în domeniul educației și al tineretului, a elaborat programe școlare și de formare a cadrelor didactice, a realizat proiecte pilot în domenii inovative ale învățării.

Institutul vine astfel în sprijinul unor actori diverși: decidenți, școli și universități, cadre didactice, părinți, copii, tineri și adulți angajați în învățare pe parcursul întregii vieți. ISE își propune să joace un rol-cheie în dezvoltarea de curriculum și a resurselor de învățare și în furnizarea de formare continuă, personalizată și flexibilă pentru toți actorii implicați în sistemul de învățământ. Institutul promovează, de asemenea, rețele și comunitățile de practici prin parteneriate naționale și cooperarea internațională, contribuind la dezvoltarea unui spațiu de cercetare în domeniul educației și tineretului.

În implementarea proiectelor de cercetare, ISE colaborează cu ministere și agenții guvernamentale, inspectorate școlare și case ale corpului didactic, companii și organizații ale societății civile din țară și din străinătate. Institutul este membru activ la nivel european și internațional în domeniul educației și tineretului, beneficiind în acest moment de rezultatele unor parteneriate de lungă durată în cadrul unor rețele de cercetare sau afilieri instituționale precum: EUNEC (Rețeaua Europeană a Consiliilor Naționale pentru Educație), EUROGUIDANCE (Rețeaua Europeană A Centrelor de Orientare și Consiliere în Carieră), ETWINING (Comunitatea școlilor din Europa), RFRNET (Rețea europeană în domeniul formării profesionale), IEA (Asociația Internațională pentru Evaluarea Elevilor)

2. Rezultate

Dezvoltare curriculară

Dezvoltare de curriculum pentru învățământul primar

- elaborarea unor noi planuri-cadru pentru învățământul primar (2012-2013) și a noilor programe școlare pentru clasa pregătitoare și clasele I – a II-a (2012-2013) și pentru clasele a III-a – a IV-a (2014), printr-un demers coerent axat pe calitatea produsului curricular din perspectiva următoarelor aspecte: nevoile elevilor și ale unei societăți foarte dinamice, rezultatele cercetării, datele obținute la evaluările internaționale, accentul pe construirea cunoașterii;
- realizarea unei baze de date cuprinzând planuri-cadru, programe școlare în vigoare pentru învățământul preuniversitar, accesibilă pe site-ul <http://programe.ise.ro/>
- susținerea demersului de elaborare a ofertei curriculare prin conceperea, în parteneriat cu școlile incluse în cercetare, a unui cadru metodologic de proiectare și aplicare a curriculumului școlar (2014);

Analiza rezultatelor elevilor la TIMSS și PIRLS în vederea identificării reprezentărilor greșite ale acestora la matematică, științe și lectură (2013-2014).

Studii naționale și internaționale privind curriculumul și rezultatele învățării – valorificarea expertizei

- analiza programelor și a manualelor școlare pentru învățământul obligatoriu din perspectiva realizării unui cadru de referință al curriculumului național (proiect POSDRU, 2010-2012);
- investigarea rezultatelor învățării obținute la studiile internaționale TIMSS și PIRLS pentru ameliorarea performanțelor la matematică, științe și lectură și pentru fundamentarea deciziilor referitoare la: curriculum, formarea profesorilor, practica didactică (proiect POSDRU, 2011-2013).

Fundamentarea politicilor educaționale naționale și europene în educație și tineret

Institutul a contribuit activ la monitorizarea și evaluarea impactului politicilor publice în diferite domenii educaționale, oferind astfel fundamentarea științifică a politicilor publice și formularea unor propuneri de politici educaționale. Cele mai importante studii și analize realizate în ultima perioadă au fost:

- Contribuție la strategia națională în domeniul reducerii fenomenului de părăsire timpurie a sistemului de educație (*Early School Leaving*) și la procesul de programare POCU 2014-2020;
- Raport privind starea sistemului de învățământ preuniversitar și universitar din România, pe baza analizei indicatorilor educaționali de bază (anual);
- Contribuție la dezvoltarea strategiei României privind copiii în afara sistemului de educație;
- Contribuții la rapoartetematice de țară elaborate de MEN pentru organizații internaționale (UNESCO, Comisia Europeană, UNICEF etc.);
- Evaluarea impactului măsurii de introducere a clasei pregătitoare în sistemul educațional românesc;
- Analiza mecanismului de finanțare per-capita din perspectiva echității;

- Evaluarea Programului național de activități extracurriculare și extrașcolare 2012-2013 *Școala Altfel: să știi mai multe, să fii mai bun!*
- Coordonate ale unui nou cadru de referință al curriculumului național – raport coordonat de Centrul Național de Evaluare și Examinare, 2012;
- Strategia cu privire la reducerea fenomenului de violență în unitățile de învățământ preuniversitar – strategie coordonată de Ministerul Educației Naționale, 2007, revizuire 2012;
- Raport național asupra implementării Cadrului strategic pentru cooperare europeană în domeniul educației și formării profesionale ET 2020 – raport elaborat de Institutul de Științe ale Educației, coordonat de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, 2012;
- Restructurarea curriculum-ului național. Analiza condițiilor de implementare – raport coordonat de Institutul de Științe ale Educației, 2011;
- Situația tinerilor din România în cifre și date;
- Evaluarea intermediară a programului <Tineret în acțiune>;
- Barometrul de opinie publică –Tineret 2012;
- Situația adolescenților din România;
- Aspecte privind incluziunea socială a tinerilor aflați în afara sistemului de educație, formare și ocupare profesională (NEETs).

Studii, cercetări, evenimente științifice

În perioada 2010-2014 au fost realizate peste 40 de studii tematice care valorifică rezultatele cercetărilor naționale și internaționale ale ISE. O prezentare detaliată a acestor studii este realizată pe site-ul oficial al instituției (www.ise.ro).

Formarea cadrelor didactice

ISE a pregătit și are în curs de implementare 5 programe naționale de formare acreditate, realizate în parteneriat cu Ministerul Educației Naționale, ISJ-uri, CCD-uri și organizații nonguvernamentale. Aceste programe urmăresc să asigure, în egală măsură, promovarea unor noi direcții de intervenție la nivelul sistemului de educație și valorificarea în practica didactică a rezultatelor de cercetare.

Tematica formărilor a anticipat unele priorități actuale ale MECTS cum ar fi: facilitarea învățării, management educațional, violența școlară, abandonul școlar, zonele prioritare de educație, parteneriate școlare europene, TIC. De asemenea, ISE derulează cursuri online, pe o platformă proprie cu peste 10000 de utilizatori.

3. Priorități și condiții de implementare

În perioada 2015-2018 strategia de dezvoltare a ISE a identificat următoarele priorități:

- Furnizarea de expertiză și fundamentare științifică pentru procesul de elaborare, implementare și evaluare a politicilor educaționale din România, corelate cu politicile la nivel european privind educația, formarea profesională și tineretul.
- Consolidarea rolului ISE în aria de cercetare educațională, la nivel național și internațional și dezvoltarea unor parteneriate cu instituții relevante
- Susținerea implementării unor programe și proiecte de cercetare care promovează inovația la nivelul sistemului de educație, inclusiv în domeniul dezvoltării curriculare.
- Pregătirea implementării noului curriculum național prin programe de formare și materiale suport.

În domeniul restructurării curriculumului național, o prioritate a MEN în perioada următoare, ISE a identificat următoarele arii de dezvoltare:

- În momentul de față, nu există un document de **politică curriculară** care să fie pus în dezbatere publică și apoi asumat de Ministerul Educației Naționale, ca document strategic care să fundamenteze restructurarea curriculumului național și care să stabilească în mod oficial structura planului-cadru și a programelor școlare; un astfel de document a fost elaborat în 2012 de către ISE, în colaborare cu alte instituții și cu experți în științele educației și în cursul acestui an echipa ISE a propus o versiune de lucru actualizată, ce a primit deja un feed-back pozitiv din partea experților din Minister.
- După finalizarea noilor programe pentru clasa pregătitoare și clasele I-IV, este necesară asumarea unui **calendar al restructurării curriculumului național** pentru învățământul secundar inferior și superior, care să permită organizarea eficientă a activităților și corelarea acestora (clarificarea punctului 1 din Acordul semnat de Guvernul României cu federațiile sindicale din învățământ în luna noiembrie 2014).

- Experiența elaborării noilor programe pentru clasa pregătitoare și clasele I-IV arată că este necesară alocarea unor resurse suplimentare **pentru procesul de restructurare a curriculumului național**. Conform metodologiei de elaborare și aprobare a curriculumului național (planuri cadru și programe școlare) au fost instituite grupuri de lucru și alte structuri consultative, a căror funcționare trebuie avută în vedere în viitoarele proiecții bugetare (în special alocarea unui buget pentru organizarea unor reuniuni ale grupurilor de lucru, de exemplu pentru acoperirea unor costuri de deplasare, o parte dintre experții implicați fiind din alte județe).
- De asemenea, este necesară aprobarea **angajării unor colaboratori pe perioade scurte de timp**, în funcție de priorități, pentru constituirea grupurilor de lucru pe discipline/ arii curriculare; pentru experții care se vor implica în elaborarea programelor școlare sunt necesare posturi de expert/consilier, nu posturi de cercetare, deoarece ei nu trebuie să se supună standardelor/ rigorilor specifice obținerii unui post de cercetare, fiind vorba de alt profil ocupațional, de alt tip de expertiză).

La nivel operațional, a fost propus un nou HG care reglementează funcționarea ISE, în acord cu strategia MEN privind valorificarea datelor de cercetare în procesele decizionale și cu strategia de dezvoltare instituțională proprie. Actualul HG de funcționare (1412/2009) nu acoperă în totalitate rolurile ISE sau indică anumite responsabilități care, în acest moment, se află în atribuția altor instituții subordonate MEN.